Zelfscreening naar ondervoeding bij de thuiswonende 70-plusser

Haio: DE SADELEER Elise , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: De Sadeleer Jo , FOUCKOVA Alice , Huyghebaert Liesbet , Musch Sigrid

Context: In de eerste lijn wordt ondervoeding te weinig opgespoord wegens een gebrek aan kennis van de definitie, de mogelijke behandeling en tijdsgebrek. Zelfscreening naar ondervoeding kan aan dit laatste tegemoet komen.

Onderzoeksvraag: In deze studie wordt nagegaan wat de prevalentie van ondervoeding door middel van zelfscreening is, hoe ouderen zelfscreening ervaren en wat de relatie met de frailty van de oudere is.

Methode: Thuiswonende 70-plussers aangesloten bij een huisartsenpraktijk in Denderhoutem (Oost-Vlaanderen, België) vulden een zelfscreening naar ondervoeding in (Self-MNA, Self- Mini Nutritional Assessment). De Self-MNA-score werd door de deelnemer zelf berekend en gecontroleerd door de evaluator. Bijkomend werd gepeild naar frailty (CFAI, Comprehensive Frailty Assessment Instrument) en de ervaring met de zelfscreening.

Resultaten: In totaal werden 48 ouderen (78.92 ± 5.92 jaar) geanalyseerd. 2% van hen was ondervoed (Self-MNA 0-7), 29% liep een risico op ondervoeding (Self-MNA 8-11), 69% had een normale voedingstoestand (Self-MNA 12-14). In 19% van de gevallen werd er door de 70-plusser een fout gemaakt bij het scoren van de Self-MNA. 65% van de deelnemers vond de zelfscreening naar ondervoeding gemakkelijk in te vullen, 73% vond de vragen duidelijk geformuleerd. De tijd die nodig was om de vragenlijst in te vullen werd door 88% haalbaar bevonden. De frailty (CFAItot) was significant verschillend tussen de ouderen met (risico op) ondervoeding en diegenen met normale voedingstoestand ($p = 0.015$). Er was een matige negatieve correlatie tussen de CFAItot en de Self-MNA-score ($r = -0.407$, $p = 0.004$). De frailty was significant hoger bij diegenen die de Self-MNA foutief invulden ($p = 0.003$).

Conclusie: De zelfscreening naar ondervoeding toonde een vergelijkbare prevalentie met bestaande cijfers. De meeste ouderen vonden het invullen van de Self-MNA gemakkelijk en niet tijdsintensief, maar er werden toch fouten bij het invullen gemaakt, vooral bij diegenen die een hogere frailty hadden. Zelfscreening naar ondervoeding kan een hulpmiddel zijn voor de aanpak van deze onderbelichte problematiek. Concrete richtlijnen voor detectie en behandeling in de eerste lijn dienen uitgewerkt te worden.